USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) D. M., b) G. M., ,c) R. Z., ,d) H. M.,** všichni zastoupeni Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 12. 2019, č. j. OAM-635/ZA-ZA11-ZA05-R2-2016-II, č. j. OAM-636/ZA-ZA11-ZA05-R2-2016 a č. j. OAM-635/ZA-ZA11-ZA05-R2-2016-I, v řízení o kasačních stížnostech žalobců a), b), c) a d) proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 6. 2021, č. j. 43 Az 1/2020 – 105,

takto:

I. Kasační stížnosti **se odmítají** pro nepřijatelnost.

II. Žalobci a), b), c) a d) **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasačních stížnostech.

IV. Ustanovené zástupkyni žalobců Mgr. Gabriele Kopuleté, advokátce se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, **se přiznává** odměna za zastupování žalobců v řízení o kasačních stížnostech ve výši **20 440 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu“), nebyla (poprvé) udělena žalobci b) rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 12. 2016, č. j. OAM-636/ZA-ZA11-ZA14-2016, a žalobcům a), c) a d) rozhodnutím žalovaného z téhož dne č. j. OAM-635/ZA-ZA11-ZA14-2016. Žaloby podané proti těmto rozhodnutím zamítl Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 7. 3. 2018, č. j. 32 Az 57/2016 - 54. Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) ovšem rozsudkem ze dne 28. 11. 2018, č. j. 9 Azs 133/2018 – 93, rozsudek krajského soudu i obě správní rozhodnutí zrušil a věci vrátil žalovanému k dalším řízením.

[2] Následně nebyla mezinárodní ochrana podle týchž ustanovení zákona o azylu (opětovně) udělena žalobci a) rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 12. 2019, č. j. OAM-635/ZA-ZA11-ZA05-R2-2016-II, žalobci b) rozhodnutím žalovaného z téhož dne, č. j. OAM-636/ZA-ZA11-ZA05-R2-2016, a žalobcům c) a d) rozhodnutím žalovaného z téhož dne, č. j. OAM-635/ZA-ZA11-ZA05-R2-2016-I (společně dále jen „napadená rozhodnutí“).

[3] Proti těmto rozhodnutím podali žalobci a), b), c) a d) [společně jako „žalobci“] žaloby ke krajskému soudu, jimiž se domáhali zrušení napadených rozhodnutí a vrácení věcí žalovanému k dalšímu řízení. Namítali především, že žalovaný nepostupoval podle právního názoru NSS vysloveného v rozsudku č. j. 9 Azs 133/2018 – 93; rezignoval na zjištění skutečností relevantních pro posouzení azylového důvodu spočívající ho v tom, že žalobkyně c) mohla náležet k sociální skupině novinářů (zaměstnanců redakce) ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Dále měli za to, že tzv. sametová revoluce v Arménii nezměnila nic zásadního na vztahu politiků k novinářům.

[4] Žaloby všech žalobců krajský soud usnesením ze dne 2. 6. 2021, č. j. 42 Az 1/2020 – 83, spojil ke společnému projednání.

[5] Rozsudkem ze dne 9. 6. 2021, č. j. 43 Az 1/2020 – 105 (dále jen „napadený rozsudek“), krajský soud podané žaloby zamítl. Připustil, že žalovaný se skutečně odchýlil od závěrů vylovených NSS ve zrušujícím rozsudku, učinil tak ovšem s ohledem na významnou změnu situace v zemi původu žalobců, což soud považoval za legitimní postup. Zdůraznil, že posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování má prospektivní povahu; správní orgán tedy zkoumá potencialitu pronásledování po případném návratu žadatele o mezinárodní ochranu do země původu. Žalovaný byl proto povinen vycházet z aktuálních zpráv o zemi původu. Na jejich základě naznal, že v Arménii došlo v průběhu roku 2018 k zásadní změně politické situace, výměně dosavadní dlouholeté vládní garnitury a vyšetřování zločinů předchozího režimu; právě na základě těchto změn hodnotil možné ohrožení žalobkyně c). Důvody, pro které žalobci opustili Arménii, byly přímo navázány na autoritářský režim vládnoucí v letech 1998-2018. I kdyby tedy žalobkyně c) byla v minulosti v zemi původu pronásledována ze strany státních orgánů, jednalo by se o útisk ze strany předchozího (svrženého) režimu; současná politická reprezentace pochází z dřívější opozice (v rámci níž se sama v minulosti angažovala), a tudíž nemá důvod vůči ní represivně vystupovat. Dle krajského soudu vše nasvědčuje tomu, že kompromitující matriál, se kterým se žalobkyně c) v roce 2000 seznámila v redakci, se týkal tehdy vládnoucích osob; ostatně i nyní žalobci projevují obavy především z dřívějších představitelů (zejména prezidenta Kočarjana). NSS tyto změny v rozsudku č. j. 9 Azs 133/2018 – 93 nijak nereflektoval, neboť vycházel z podkladů shromážděných žalovaným pro jeho první rozhodnutí (ze zpráv o zemi původu z období před revolucí); z tohoto důvodu nemohl žalovaný při svém novém rozhodování mechanicky vycházet ze závěrů vyslovených kasačním soudem. Soud proto naznal, že nebylo chybou žalovaného, pokud se podrobněji nezabýval postavením novinářů v současné Arménii. Z článku organizace *Cesta iniciativy* vyplývá pouze to, že nová vláda těžko snáší kritiku (vytváří tlak na kritické investigativní zpravodajství), ovšem nedopouští se násilí vůči novinářům, tak jak se to dělo za předchozího režimu; k verbálním útokům na kritické novináře ze strany politiků přitom dochází i v etablovaných demokraciích. Soud

poukázal na to, že inkriminovaný materiál měl pojednávat o nyní soukromých osobách, kterým současný režim není nakloněn; žalobci by se proto s žádostí ochranu před potenciálním ohrožením z jejich strany mohli obrátit na policejní orgány (soud vycházel ze zprávy zabývající se změnami v arménské policii po roce 2018). Připustil, že teoreticky se mohou v Arménii (někdy) dostat zpět k moci představitelé bývalého režimu, ovšem v okamžiku jeho rozhodnutí tomu nic nenasvědčovalo; pokud by k tomu došlo, jednalo by se o důvod, pro který by žalobci mohli podat nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[6] Krajský soud neshledal důvodnou námitku, že žalovaný neprovedl s žalobci a) a d) pohovor. Dále konstatoval, že správní orgán se řádně zabýval zdravotními potížemi žalobce a); ten není odkázán na vysoce specializovanou péči lékařů, jeho stav je stabilizovaný, nepodstupuje žádnou formu neodkladné či nákladné léčby, pročež nenaplňuje kritéria rozsudku ESLP ve věci *Paposhvili*. Ke stejnému závěru dospěl i v případě zdravotních obtíží žalobce b); doplnil přitom, že nemá ambici jeho stav posoudit definitivně. Soud uvedl, že předešlé negativní zkušenosti žalobců a) a d) nemohou samy o sobě založit nárok na udělení mezinárodní ochrany; stejně tak jejich snaha vyhnout se nástupu do armády není bez dalšího důvodem k udělení azylu (nejsou žádné poznatky o tom, že by se arménská armáda dopouštěla válečných zločinů).

II. Kasační stížnosti žalobců a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu podali žalobci [dále též „stěžovatelé“] kasační stížnosti, ve kterých jej navrhli zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Shrnuli násilné jednání, jemuž byli vystaveni v souvislosti s novinářskou činností žalobkyně b). Mají za to, že žalovaný rezignoval na zjištění podstatných skutečností a nezabýval se azylově relevantními důvody. Úkolem správního orgánu bylo primárně zkoumat, zda existují skutečnosti ukazující na jejich předchozí pronásledování, a teprve poté se měl zabývat otázkou, zda mohou mít odůvodněné obavy z pronásledování nebo reálného nebezpečí vážné újmy i v době, kdy žalovaný rozhodoval; bez dodržení tohoto postupu nelze dostát požadavkům kvalifikační směrnice. Stěžovatelé žalovanému vytýkají, že si opakovaně neobstaral a nevyhodnotil žádnou zprávu o Arménii, která by se explicitně zabývala situací novinářů v době, kdy se stěžovatelé potýkali s tvrzenými problémy. Působení žalobkyně c) v redakci mělo být při pohovoru předmětem mnohem podrobnějších otázek žalovaného, který se měl více zabývat její profesí. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že údajná významná změna situace v zemi jejich původu nemůže být důvodem se domnívat, že není přiměřeně pravděpodobné, že by byli vystaveni pronásledování. Změna situace v Arménii není trvalá ani hluboká; v zemi byl až do 31. 3. 2021 vyhlášen válečný stav. Stěžovatelé se dále domnívají, že žalovaný pochybil, když se detailněji nezabýval zdravotním a psychickým stavem žalobců a), b) a d) jako důvodem pro udělení humanitárního azylu; krajský soud přitom jeho argumentaci toliko převzal.

[8] Žalovaný ve vyjádření uvádí, že kasační stížnosti je namístě odmítnout pro nepřijatelnost. Stížní argumentace kopíruje žalobní důvody, jimiž se již krajský soud podrobně zabýval. Žalovaný poukazuje na odst. [42] a násl. napadeného rozsudku, v nichž se krajský soud vypořádal se změnou situace v zemi původu stěžovatelů, jež měla na posouzení věci zásadní vliv.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnosti byly podány včas, osobami oprávněnými, proti rozhodnutí, vůči němuž jsou přípustné ve smyslu § 102 s. ř. s., stěžovatelé jsou v řízení zastoupeni advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížností dle § 106 s. ř. s.

[10] Před zahájením meritorního přezkumu se Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasačních stížností. Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění účinném od 1. 4. 2021 (dále jen „s. ř. s."), NSS odmítne kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[11] Kasační soud se vymezením pojmu *„podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele"* již zabýval při výkladu § 104a s. ř. s. ve znění účinném od 13. 10. 2015 do 31. 3. 2021 (srov. usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou s. ř. s. provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. byl rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu NSS posuzuje přijatelnost kasační stížnosti; tato změna však nezakládá žádný rozumný důvod měnit nastavená kritéria posuzování přijatelnosti kasačních stížností (srov. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 – 28).

[12] Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, bod [52]), jež pramení ze závěrů usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly judikaturou NSS řešeny, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) je dána potřeba učinit judikaturní odklon, 4) v napadeném rozsudku bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[13] Kasační stížnosti jsou nepřijatelné.

[14] Nejvyšší správní soud předně poukazuje na to, že stěžovatelé v kasačních stížnostech explicitně nepředestřeli žádné důvody týkající se jejich přijatelnosti; ty přitom zdejšímu soudu nejsou patrné ani z jejich kasačních tvrzení ve spojení s obsahem správního spisu a spisu krajského soudu.

[15] Kasační soud ve svém předcházejícím zrušujícím rozsudku ze dne 28. 11. 2018, č. j. 9 Azs 133/2018 - 93, vyslovil, že *„stěžovatelé byli, respektive mohli být cílem špatného zacházení z toho důvodu, že stěžovatelka b)* [nyní žalobkyně c)] *pracovala v novinové redakci a zde se měla podílet na zpracování materiálu o vysoce postavených osobách.* (...) *žalovaný*

činnost stěžovatelky b) v redakci novin nezpochybňoval a blíže se tímto aspektem nezabýval. Nelze tedy uzavřít, že novinářkou nebyla, nemohla se podílet na zpracování kompromitujícího materiálu (i třeba jen jako pomocná síla) a nemohlo z toho důvodu dojít k jejímu pronásledování. (...) *Ze shromážděných podkladů vyplývá, že by problémy stěžovatelů v zemi původu mohly dosáhnout intenzity pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu [tedy pronásledování stěžovatelky b) jako příslušníka sociální skupiny – novinářů kriticky pojednávajících o vládnoucí garnituře]* (...) *podklady je třeba doplnit o aktuální zprávy popisující stav v Arménské republice, především s ohledem na pronásledování novinářů a možnost účinně se domáhat ochrany práv u orgánů veřejné moci. Žalovaný musí brát v úvahu i situaci v zemi původu, musí se věcí podrobněji zabývat, neopomíjet souvislosti mezi tvrzeními stěžovatelů a negativními informacemi o jejich vlasti.*"

[16] Žalovaný po zrušujícím rozsudku NSS v dalších řízeních doplnil příslušné správní spisy o toho času aktuální podklady o zemi původu stěžovatelů, a to: *Informaci OAMP ze dne 11. 2. 2019: Arménie – Aktuální vývoj - Politická situace, reformní proces, stíhání představitelů bývalého režimu, předčasné parlamentní volby*; dále *Informaci MZV ze dne 14. 2. 2019: Arménie – Situace bezúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí* a *Informaci Mezinárodní organizace pro migraci z roku 2018: Arménie – Údaje o zemi*; *Informaci OAMP ze dne 13. 8. 2019: Arménie – Bezpečnostní a politická situace v zemi – stav srpen 2019*; či *Informaci OAMP ze dne 8. 7. 2019: Arménie – Policie – Zákonná ustanovení, ochranné mechanismy, korupce, reformy*. Všechny podklady přitom byly vypracovány až po arménské revoluci v květnu 2018; týkají se tedy skutkově zásadně odlišné situace, než jakou posuzoval krajský a kasační soud v poprvé. Na základě těchto materiálů žalovaný konstatoval, že i kdyby žalobkyně c) skutečně byla v minulosti v zemi původu pronásledována státními orgány (tehdy vládnoucí Republikánskou stranou), jednalo se o útisk ze strany předchozího autoritářského režimu, který již byl svržen a jehož dřívější představitelé jsou nyní trestně stíháni. Současné vedení Arménie pochází z řad dřívější opozice (ve které se sama žalobkyně v minulosti angažovala), pročež naznal, že aktuální politická reprezentace nemá žádný rozumný důvod vůči stěžovatelům jakkoli represivně vystupovat. Žalovaný nepřistoupil k zevrubnému zkoumání aktuální situace novinářů v Arménii (jak mu ukládal zrušující rozsudek NSS), neboť potíže žalobkyně c) nesouvisely s její novinářskou aktivitou jako takovou, ale s konkrétním incidentem, kdy se měla údajně seznámit s citlivým materiálem pojednávajícím o osobách spojených s předchozím režimem, jež jsou nyní soukromými osobami (blíže srov. str. 5 – 7 [žalobce a)], str. 5 – 8 [žalobci c) a d)] a str. 6 – 8 [žalobce b)] napadených rozhodnutí).

[17] Přezkum udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu; jedná se tedy o prospektivní rozhodování (srov. např. rozsudky NSS ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007 - 60, ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 – 83, ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017 – 33, či ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018 – 47). Ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu v sobě kombinuje subjektivní prvek (obavy) a objektivní prvek (odůvodněnost obav). Při posuzování, zda jsou obavy žadatele o mezinárodní ochranu odůvodněné, je třeba vycházet z toho, jestli je budoucí pronásledování přiměřeně pravděpodobné (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82, či ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 – 112); to znamená, že možnost pronásledování musí být

reálná, nikoliv pouze hypotetická. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (tzv. „kvalifikační směrnice“), kterou je třeba vztahovat i na posuzování mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu, v čl. 4 odst. 4 sice stanoví, že skutečnost, že žadatel již byl pronásledován, je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování; to ovšem platí pouze, neexistují-li závažné důvody se domnívat, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 2. 2021, č. j. 6 Azs 261/2019 – 40).

[18] Např. v usnesení ze dne 29. 12. 2020, č. j. 2 Azs 163/2020 – 32, Nejvyšší správní soud v rámci přezkumu neudělení mezinárodní ochrany žadateli taktéž z Arménie uvedl: *„při hodnocení obav stěžovatele z pronásledování je* (obecně) *důležité vyjasnění situace ohledně jeho obav z pronásledování spojené s účastí na demonstraci v roce 2008.* (...) *Konkrétně v případě stěžovatele pozdější vývoj v zemi původu učinil to, co se dělo v roce 2008, pro posouzení jeho žádosti v podstatě irelevantním. Poměry v zemi původu stěžovatele se totiž, jak ze zpráv o zemi původu zmíněných výše jasně plyne, změnily* (revolucí v 2018) *natolik, že i když stále nejsou plně srovnatelné se západními standardy, stěžovateli tam již žádné významnější nebezpečí nehrozí, ať již byla jeho role kolem roku 2008 jakákoli.* (...) *v rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je zkoumána možnost budoucího pronásledování (viz rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 - 36). Ze spisového materiálu taktéž nevyplývá, že by v současné době či do budoucna hrozilo stěžovateli v zemi původu v případě návratu pronásledování, pokud z něj vyplývá, že nynější vláda je ta, kterou stěžovatel podporoval při demonstracích.“*

[19] Nejvyšší správní soud nemá za to, že by se krajský soud v projednávané věci dopustil zásadního hrubého pochybení ve smyslu důvodu přijatelnosti kasační stížnosti dle usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, když aproboval shora shrnuté závěry žalovaného. Pokud správní orgán dospěl k vyargumentovanému a zprávami o zemi původu podloženému závěru, že žalobkyně c) [a zprostředkovaně tedy ani ostatní stěžovatelé] již nemají v budoucnu, s ohledem na podstatnou změnu politické situace v Arménii, žádný rozumný důvod se obávat svého pronásledování od představitelů bývalého režimu, pak nebylo nezbytné se blíže zabývat obecně postavením novinářů před revolucí v roce 2018 ani konkrétně pozicí žalobkyně c) v novinové redakci a s tím souvisejícím jejím ohrožením, čili posuzováním stavu, který již netrvá. Byť se tedy žalovaný v dalším řízení striktně neřídil závazným právním názorem zdejšího soudu, krajský soud přesvědčivě odůvodnil (poukazem na ztrátu politické moci tvrzených pronásledovatelů a reformu policejního aparátu), proč takový postup správního orgánu akceptoval.

[20] Stěžovatelé dále v kasačních stížnostech namítají některé nedostatky zjišťovaného skutkového stavu v jejich věci. Otázkou zjišťování skutkového stavu v řízení o mezinárodní ochraně se však opakovaně zabývala judikatura zdejšího soudu (srov. např. rozhodnutí NSS ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 48, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 - 42, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008,

č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 – 66). Nejvyšší správní soud konstatuje, že praktická aplikace výše odkazovaných judikaturních závěrů v konkrétním případě stěžovatelů nepřesahuje jejich vlastní zájmy, neboť se týká toliko jednotlivé individuální věci. Kasační soud nadto pouze dodává, že je mu z veřejných sdělovacích prostředků známo, že volby v červnu 2021 v Arménii opětovně vyhrál premiér Pašinjan, tudíž nepovažuje za přiměřeně pravděpodobnou obavu stěžovatelů, že by se k moci v dohledné době dostal nazpět exprezident Kočarjan; jak přitom již konstatoval krajský soud v napadeném rozsudku, takovou skutečnost samozřejmě nelze zcela vyloučit, byla by však možným důvodem pro opakované žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu až tehdy, pokud by nastala.

[21] Taktéž institutem humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud zabýval již zabýval v řadě svých rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 – 52, ze dne 31. 3.2010, č. j. 6 Azs 55/2009 – 71, či usnesení NSS ze dne 28. 8. 2013, č. j. 3 Azs 14/2013 – 16, ze dne 8. 4. 2016, č. j. 6 Azs 34/2016 – 30, ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 Azs 17/2017 – 28). Z judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv, přičemž míra volnosti správního uvážení je limitována pouze zákazem libovůle. V řešené věci má Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem za to, že k překročení uvedené míry nedošlo; žalovaný se totiž tímto institutem řádně zabýval (srov. str. 8 [žalobce a)], str. 9 [žalobci c) a d)] a str. 9 [žalobce b)] napadených rozhodnutí).

[22] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že samotná snaha stěžovatelů o legalizaci pobytu nemůže být azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudky NSS ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94, nebo ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54).

[23] Lze tedy uzavřít, že krajský soud se v projednávané věci nedopustil žádného zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelů; respektoval judikaturu, od níž se sám Nejvyšší správní soud nehodlá jakkoli odchýlit. Při přezkoumávání skutkového stavu se nedopustil chyb, které by svojí povahou stály proti samotným základním zásadám přezkumného soudního řízení; stejně tak napadený rozsudek nevykazuje žádné nedostatky, které by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces nechat bez povšimnutí, natož pak nedostatky závažné.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[24] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnosti svým významem podstatně nepřesahují vlastní zájmy stěžovatelů; odmítl je proto podle § 104a s. ř. s. jako nepřijatelné.

[25] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnosti odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov.

obdobně usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, či ze dne 25. 8. 2021, č. j. 1 Azs 119/2021 – 55). Stěžovatelé v řízení nebyli úspěšní, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rozsah jeho úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[26] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2021, č. j. 2 Azs 195/2021 - 38, byla stěžovatelům ustanovena zástupkyní Mgr. Gabriela Kopuletá, advokátka se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1. Zástupkyni, která byla stěžovatelům ustanovena soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě platí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Soud proto zástupkyni přiznal odměnu za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení v řízení o kasační stížnosti a v podání doplnění kasační stížnosti [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a s § 11 odst. 1 písm. a, písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění (dále jen „advokátní tarif“)], a to ve věci čtyř stěžovatelů. Podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu, jde-li o společné úkony při zastupování dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 %. Mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby činí částku 3 100 Kč, po snížení podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu pak za každého ze stěžovatelů 2 480 Kč, tj. za všechny zastupované stěžovatele celkem 9 920 Kč (4 x 2 480 Kč) za jeden úkon právní služby. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náleží ustanovené zástupkyni i náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Ustanovená zástupkyně není plátkyní DPH (§ 14a advokátního tarifu). Celkem tedy zástupkyni náleží odměna ve výši 20 440 Kč [odměna za dva úkony právní služby 19 840 Kč (2 x 9 920 Kč) a náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby 600 Kč (2 x 300 Kč)]. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu